

IRKA
A Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség gyermeklapja
XXII. évfolyam, 2015/5. szám

Főszerkesztő: Espán Margaréta, Szerkesztő: Gabóda Éva
Grafika: Kulín Ágnes, Tördelészerkesztő: Fábian Zoltán
Szerkesztőbizottság: Orosz Ildikó (elnök), Kulín Ágnes, Espán Margaréta
Lapengedély száma: 3T N° 63.

Nyomtatás: Melynik Mikola magánvállalkozó; 88000 Ungvár, Oszipenko u. 35.
Rend. sz: 1202 Példányszám: 5000.

Megjeleni a

BETHLEN GÁBOR

Alap
támogatásával.

Levelezési cím: c/o KMPSZ, 90202 Beregszász, Olga Kobyljanszka u. 17.
FORGALOMBA KERÜL A KMPSZ TERJESZTÉSÉBEN

IRKA

Дитячий журнал Закарпатського утерського педагогічного товариства.
XXII рік видання, 2015/5

Головний редактор: Ешпан Маргарита, Редактор: Габода Єва
Графіка: Кулін Агнес, Верстка: Фабіан Золтан
Комісія по редакції: Орос Ільдіко (голова), Кулін Агнес, Ешпан Маргарита
Регістраційне свідоцтво: 3Т N° 63.

Виготовлено: ФОП Мельник Микола Васильович, 88000 Ужгород, вул. Осипенка, 35.
Зам.: 1202 Тиража: 5000.

Поштова адреса Ешпан Маргарита, Берегово, вул. Ольга Кобылянської, 17.
Розповсюджується Закарпатським
утерським педагогічним товариством

Kedves Olvasóink!

Az *Irka* idei utolsó lapszámát a tél csodáinak szántuk. Reméljük, ez alkalommal is sok érdekességet találtok majd a lapban.

Az *Irka* szerkesztősége ezúton kíván minden Olvasónknak áldott karácsonyt és vidámságban gazdag új esztendőt!

Szeretettel ölel Benneteket:

Espán Margaréta,
az *Irka* főszerkesztője

Zelk Zoltán

Télapó és a hóember

Én egy csókától hallottam,
csóka a toronytól,
a torony meg tavaly télen
hallotta a Holdtól,
ha igazat mondanak a
csókák és a tornyok,
akkor én is tinéktek most
színigazat mondok.
Így kezdte a Hold, a torony,
a csóka is így szólt:
az udvaron egy hóember
mit gondolt, nem gondolt,
azt gondolta, dehogy fog ő
egész télen állni,
ő lesz az első hóember,
ki megtanul járni.
Ennyit gondolt a hóember,
egy szóval se többet,
s indulna már, mikor hallja,
jó estét köszönnek,
ő is köszön, ő is mondja:
„Jó estét kívánok!”
S látja, hogy egy piros csizmás
öregember áll ott.
„Jó, hogy jöttél, öregember,
épp ebben a percben
gondoltam, hogy útra kelek,
induljunk hát ketten.

Látom, nagyon öreg lehetsz,
fehér a szakállad,
lehet, hogy a világot már
kétszer is bejártad.”
„Körül bizony, kétszer, százszor
és még százezerszer –
feleli nagy nevetve a
piros ruhás ember –,
de nem gyalog, úgy nem győzném,
hanem szánon járok –
úgy nézzél rám, te hóember,
a Télapót látod!”
Így történt, hogy akkor este
látta, aki látta,
együtt szállt fel a hóember
s Télapó a szánra,
együtt vittek ajándékot
házról házra járva,
míg csak üres nem lett végül
a Télapó zsákja.
Ahány házba csak bementek,
ahányból kijöttek,
lett a répaorrú vándor
egyre-egyre könnyebb,
várták őket minden házban
kályhával, meleggel,
így olvadt el reggelre az
útra kelt hóember!

Szepesi Attila

December

Didergő december,
cinkét szomorító,
vadmalacot visíttató,
hegyet zúzmarázó,
szélzúgatta tölgyet
hóval terítgető.

Ezüst fenyőágon
csillagszórót gyűjtő,
arcot pirosító,
szemet fényesítő,
újesztendőt váró.

Donászy Magda

Tél-apóka, öreg bácsi

Tél-apóka öreg bácsi,
hóhegyeken éldegél.
Hóból van a palotája,
kilenc tornya égig ér.
Miklós-napkor minden évben
tele tömi puttonyát,
mézes-mázos ajándékkal
szánkázik az úton át.

Szalai Borbála

A legnagyobb öröm

Van-e annál nagyobb öröm,
hogyha végre
itt a tél?

Van-e annál szebb, csodásabb,
ha a világ
hófehér?

– Hadd örüljön minden gyermek! –
mondogatta

Télapó,
S rázni kezdte teli zsákját:
nagy pelyhekben
hullt a hó...

Fehér lett a kert, az utca,
a sok piros
háztető,
még az öreg almafán is
hóból volt a
keszkenő.

Móra Ferenc

A KÍVÁNCSI HÓPELYHEK

A nap éppen lement, mikor az erdő felett elkezdett esni a hó.

– No, anyó – mondta varjú apó a feleségének a nyárfahegyben –, azt hiszem, holnap fehér abrosznál esszük az egérpecsenyét.

Nemsokára a búzamezők fölött kezdtek táncolni a hópihéek.

– Gyertek, gyertek – csalogatták őket a szántóföldek –, jó ám a vetésnek a jó puha hó. Az tart melegeket a búzaszemnek, hogy meg ne fagyjon a földben.

A falu már rég elcsendesedett, mire a hófelhők odaértek föléje.

– No, ezt a falut megtréfáljuk – mondták a hópehelyek. – Reggel maga se ismer magára, olyan fehérre meszeljük, még a háztetőket is.

Voltak kíváncsi hópehelyek is. Messze az ég alján nagy világosság látszott. Ott a város lámpái világítottak. Ezek a hópehelyek a várost akarták látni.

– Majd meglátjátok, hogy megbecsülnek ott minket – mondták a falura, mezőre hulló testvéreiknek. – Még székkal is megkínálnak, talán hintóba is ültetnek.

Azzal elszálltak a város fölé, s ott lehullottak a háztetőkre, az utcákra, a terekre. Alig várták a reggelt, hogy szétnézzenek a városban.

De mire kireggedett, akkorra a hópehelyeknek beesteledett. Jöttek a hóhányó munkások, megkínálták a havat seprűvel és lapáttal. Aztán rakásra rakták, úgy hordták ki a városból. Mire delet harangoztak, locspocs lett a városi hóból. Az erdők, mezők hava pedig tavaszig megmaradt ragyogó fehérén.

Varga Katalin

TÉLI LAKOMA

Tél lett. Vastag hótakaró borította a földet. Az erdei állatok éheztek és fáztak.

Mit tett a kis sün? Tüzet rakott. Sütni való tőköt vett elő. A tőköt felvágta, magvait kikaparta, húsát kis darabokra vágta. A tökdarabokat megsütötte. A tökmagot megpörkölte.

Mit tett ezután a kis sün? Hócipőt húzott, bundát öltött, és a fejét bekötötte a kockás sáljával. Az illatozó sülttök-darabokat tálcára rakta, és kiült az odúja elé.

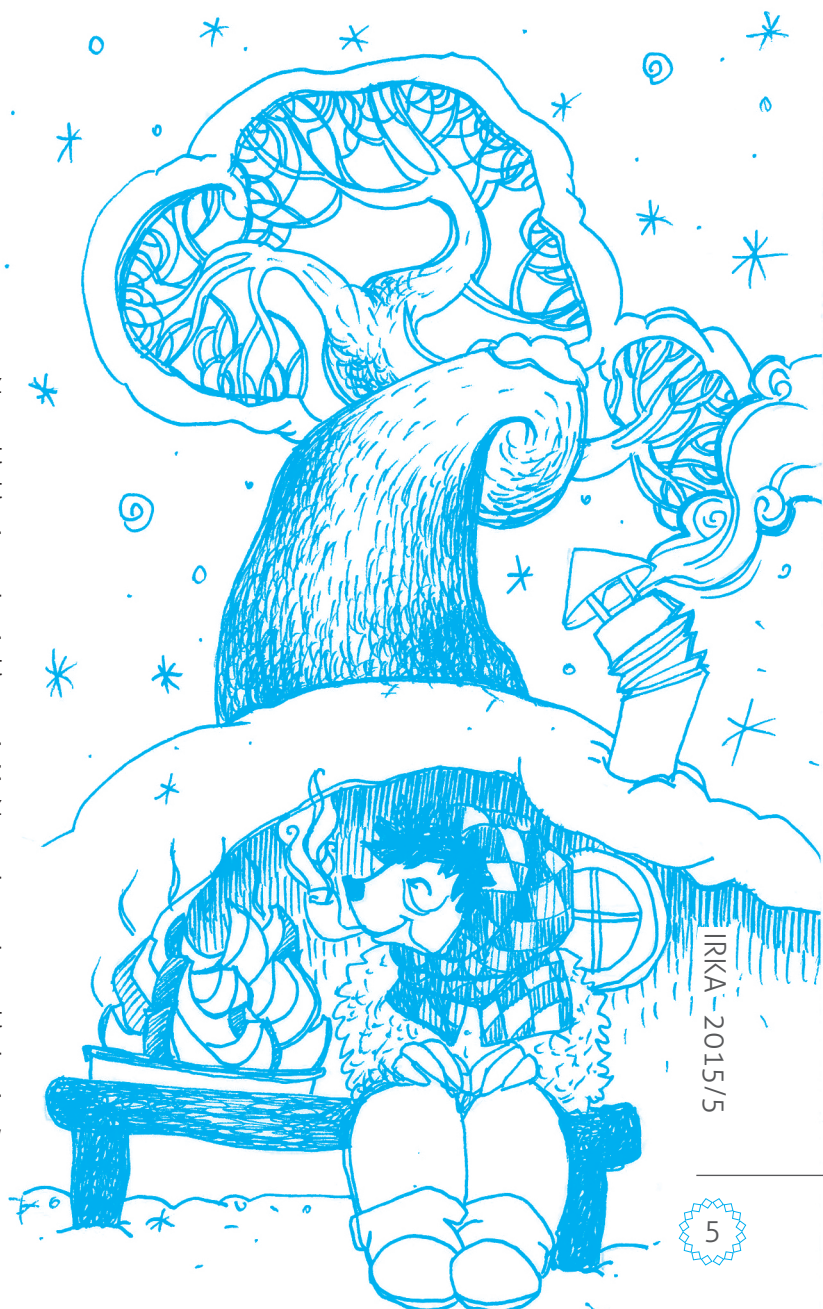
– Itt a finom, forró, mézízű eledel! – rikkantotta.

A vidám kínálgatásra odasereglettek az állatok: a róka, a farkas, a vadkan és a két fia, az őz, a borz és a nyúl.

A hangos sürgés-forgásra felébredt barlangjában Medve Pál.

– Brumma, brumma! Mi lehet ez? – indult a lakomázók felé.

Hű, de megörült a jó ételnek! Hat darabot falt fel belőle. Mikor vége lett a lakomának, örömben meghívta magához a kis sünt téli vendégnek. A kis sün beköltözött Medve Pálhoz. Pipáztattak, dominóztak, és hozzá pörkölt tökmagot rágtak.

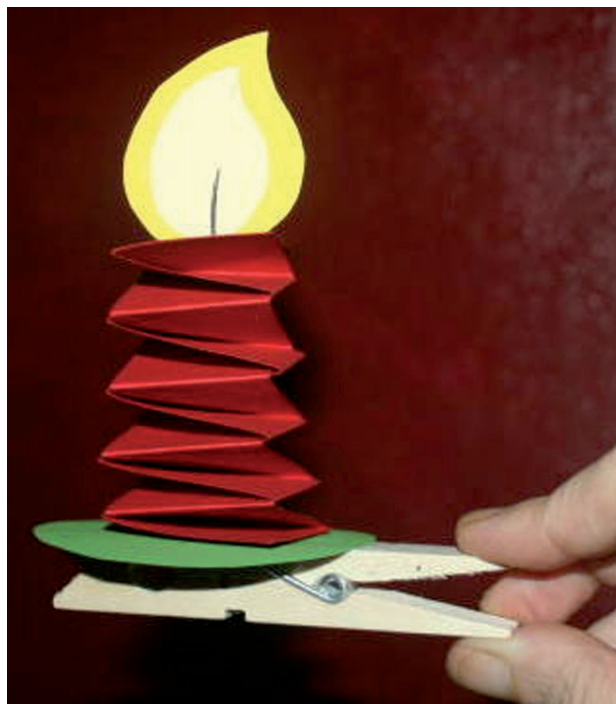
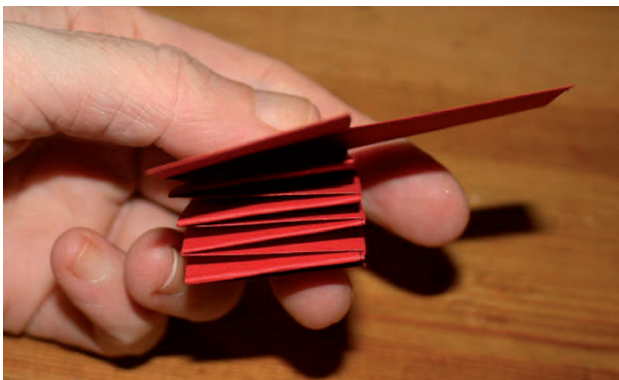

GYERTYADÍSZ A KARÁCSONYFÁRA

Hozzávalók, eszközök: színes papír (vékony karton) piros, sárga, zöld színben, olló, ragasztó, facsipesz.

Elkészítés menete:

1. A piros kartonból két 2,5 cmx20 cm-es csíkot derékszögben egymáshoz ragasztunk és elkezdjük hajtogatni egymáson a két papírcsíkot. Harmonikaszerű, ruganyos gyertyaszárat kapunk.

2. Sárga kartonból láng formájú elemet vágunk ki, az alját fél cm-en behajtjuk, és a gyertyára ragasztjuk. Az alját egy zöld, 3 cm átmérőjű körlapra ragasztjuk, azt pedig egy facsipeszre erősítjük. A karácsonyfa ágvégeinek „tűzbiztos” díszé lesz a gyertyánk!

Jó munkát!

MIKULÁS PAPÍRBÓL

Hozzávalók: olló, ragasztó

Elkészítés menete:

Vágd ki a Mikulás-formát. A fekete vonal mentén ollóval metssz egy nyílást, majd illeszd bele a másik oldalon található „fület”. Szükség szerint az illesztést ragasztani is lehet! Jó munkát!

RAJZOLJ KARÁCSONYFÁT!

Rajzold meg a képen látható karácsonyfa körvonalát, összehúzva a szaggatott vonalakat! Színezd ki a díszeket is tetszés szerinti színekkel, figyelve arra, hogy az azonos formákat ugyanolyan színnel fessd!

Orgoványi Anikó

Advent

Egyre hosszabbak az esték,
sötétek a hajnalok,
s az utcákra leköltöznek
vendégváró csillagok.

Ragyognak a házak, utcák,
nyüzsög még a forgalom,
ám vasárnap éjszakánként,
gyertya gyúl az asztalon.

Mikor ég már négy lángocska,
Szent Karácsony közeleg,
és a világ megtisztulva
köszönti a Kisdedet.

Madár János

Karácsony

Csillagfényben
aranyág.
Aranyágon
alma.
Őrzi három
télapó.
Úgysem alszom
el ma!
Egész éjjel
csodálom
ezt a
szép fenyőfát,
gyertyafényes,
csillagszórós,
csilingelő
ágát.
Karácsony,
karácsony,
kisült a
kalácsom.
Kóstoljátok,
egyétek,
a mákost is
vegyétek!

Tóthárpád Ferenc

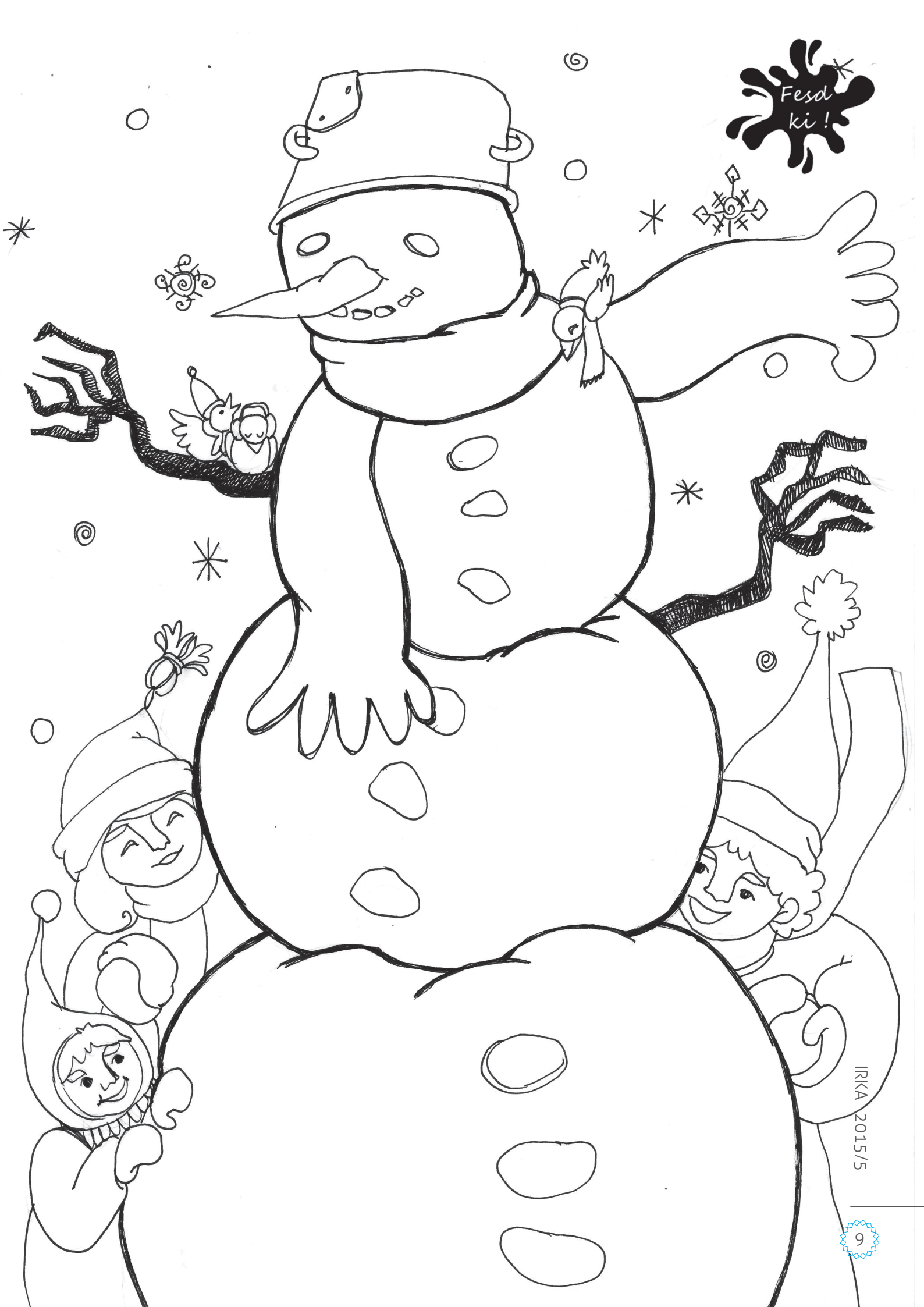
Ugye, hallod szavam?

Karácsony van! Kisjézusom,
ugye, hallod szavam?
Segíts nekem, hogy még jobban
ismerhessem magam!

Segíts, hogy a testvéremnek
jó testvére legyek,
szeretetem tőled kapjam,
és hogy szeressenek!

Segíts, hogy a szüleimnek
jó gyermeke legyek,
megérthessem a világot
és az embereket!

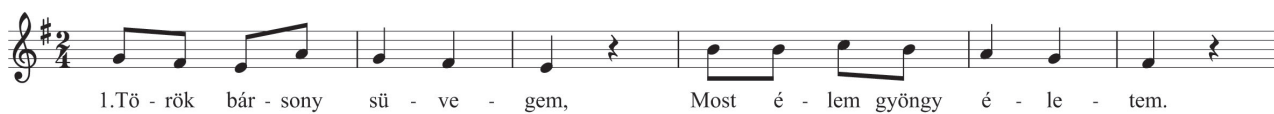
Karácsony van, Kisjézusom!
Téged ünnepelek.
Hit, a béke s a szeretet
legyen mindig velünk!

Fesd
ki!

Kuruc dallamok

BÉRI BALOGH ÁDÁM NÓTÁJA

2. Fakó lovam, a Murza
Lajta vizét átússza,
Bécs alját, ha nyargalja,
Császár azt megsiratja.

3. Sándor Ferkó sógorom,
Adja ide a borom!
Harc után, ha szomjazom,
Az áldomást megiszom.

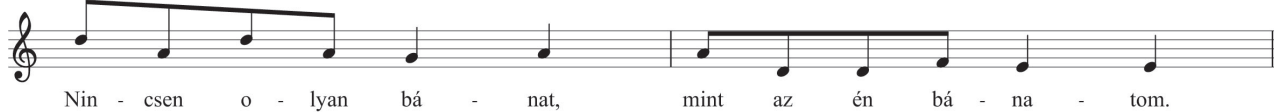
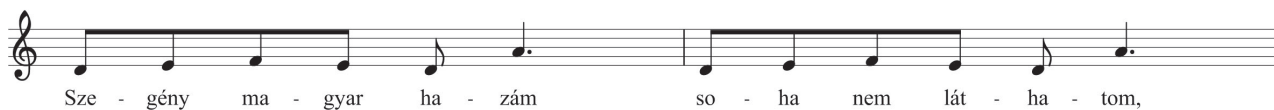
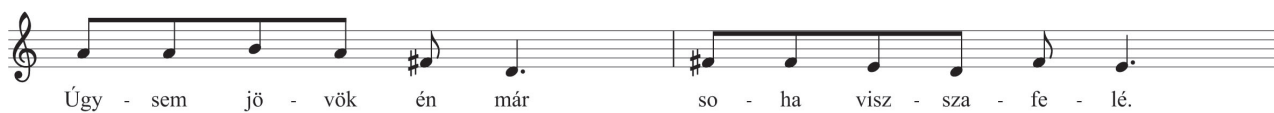
ŐSZI HARMAT UTÁN

3. Keserű énnékem
Ez világon élnem,
Jól tudom, én Istenem,
Jól tudom, én Istenem.

4. Jobb hát a darvakkal
Vagy más madarakkal
Elbujdosnom messzire,
Elbujdosnom messzire.

FORDULJ, KEDVES LOVAM

2. Tele van a lelkem keserű könnyekkel,
Alig-alig bírok hánykódó szívemmel,
Amit érzek, úgy fáj, hogy ki nem mondhatom,
Nincsen olyan bánat, mint az én bánatom.

3. Indulok, megállok, búcsúzom örökre,
Utolszor borulok a hazai földre;
Utolszor csókolom, holtig siratgatom,
Nincsen olyan bánat, mint az én bánatom.

Móra Ferenc

Csalimese

Jaj, de furcsát álmodtam!
 Király voltam álmomban.
 A koronám tök hajából,
 A paripám lenge nádból,
 S hajaha!
 Répából volt a sarkantyúm taraja.

Jaj, de furcsát álmodtam!
 Háborúban is voltam:
 Két nagy szúnyog szállt fölöttem,
 Mogyoróval lövöldöztem,
 S ott maradt
 Másfél szúnyog nem egész egy nap alatt.

Jaj, de furcsát álmodtam!
 Lábam nélkül táncoltam,
 Falu tornyát eltapostam,
 Szénaboglyát szétrugdostam,
 S belőle
 Kilátszott egy kis egérnek a füle.

Jaj, de furcsát álmodtam!
 Ijedtemben elbújtam.
 Bújtam ebbe, bújtam abba,
 Búzaszembe, kendermagba,
 S haja hopp!
 Kendermagba' egy kis csirke bekapott.

Gazdag Erzsébet

Cincérlakodalom

Szörnyű sok a sokadalom,
 Áll a cincérlakodalom.
 Tücsök és a kabóca
 a vigalom bohóca.
 Meksütöttek három bolhát,
 s hat szúnyognak száraz combját
 kirántották ebédre.
 – Jó étvágyat melléje!

Szalai Borbála

A kiscsikó

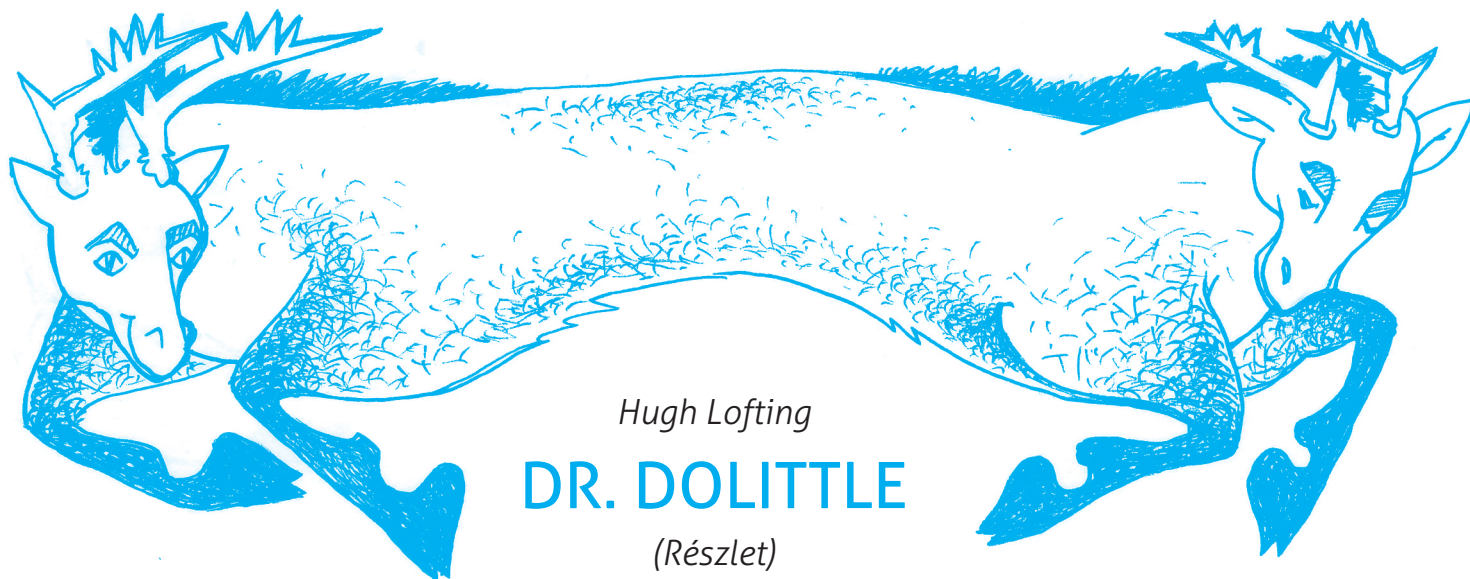
– Hallod-e, te kiscsikó,
 mért nincs rajtad rézpatkó?
 Miért nem kapsz abrakot?
 Mért nem húzol fogatot?
 – Patkó rám még nem való,
 csikó vagyok, gyereklő.
 De meglásd, ha nagy leszek,
 rajtam is lesz hám, nyereg,
 szép, sallangos lószerszám
 – ilyet hord most anyukám.
 Patkóm is lesz, kopogó,
 csengő-bongó rézpatkó!
 Széleseben nyargalok,
 ropogtatok abrakot,
 s mint egy versenyparipa,
 úgy nyereitek: Nyi-ha-ha!

ÁLMODNI HÍVUNK

Ismerős számodra Dr. Dolittle neve? Ő az az orvos, aki ért az állatok nyelvén. Hugh Lofting angol író meseregénye egy egyszerű orvosról szól, aki mellől a házában élő temérdek állat miatt egyre több beteget pártol el. Egy ismerőse azt javasolja neki ezért, hogy dolgozzon inkább állatorvosként. Papagája, Polinézia megtanítja őt az állatok nyelvére, s nem sokkal később a világ számos pontjára eljut a nagyszerű állatorvos híre. Egy alkalommal afrikai majmok csapata kéri segítségét, akik között ismeretlen, súlyos betegség pusztít. A doktor állatai, többek között Csi-Csi, a majom, Dab-Dab, a kacska és Polinézia kíséretében el is utazik Afrikába, meggyógyítja a beteg majmokat, akik hálájuk jeléül egy különleges állattal, a kétfejű huzivonival akarják megajándékozni a doktort.

Dr. Dolittle utazása során számos hajmeresztő kalandba keveredik, ám állatai segítségével sikerül mind-egyiket ép bőrrel megúsznia. Érdeemes megismerni teljes történetét!

Hugh Lofting

DR. DOLITTLE

(Részlet)

X. fejezet: A világ legkritkább állata

A kétfejű huzivoni ma már kihalt, ami annyit jelent, hogy nincs több belőle életben. De a régi-régi időkben, amikor Dolittle doktor élt, még akadt egypár elrejtve Afrika legsűrűbb őserdeiben. Farkuk nem volt, hanem testük mindkét végén fejet hordtak, és mindegyik fejükön éles, hegyes szarvakat. A huzivoni félnék állat volt, szinte nem is lehetett elfogni. A négerek úgy ejtik fogásba a legtöbb állatot, hogy mögéjük lopóznak olyankor, amikor az állat nem figyel. Ezt azonban nem lehetett megtenni a kétfejűvel, mert akár-merről jöttek felé, mindig szembenézett. Különben pedig az állatnak egyszerre mindig csak az egyik feje aludt, a másik pedig ébren volt és figyelt. Ez az oka, hogy soha még huzivonit el nem fogtak, és nem mutogattak az állatkertben. A legnagyobb vadászok és a legügyesebb állatsereglet-tulajdonosok esztendőket töltöttek az őserdőben, jó meg rossz időben, de hiába. Pedig hát már azokban a régmúlt időkben is ez volt a világ egyetlen kétfejű állata.

Nos hát a majmok elindultak, hogy felhajszoljanak egy huzivonit az erdőben. Sok-sok mérföldet

mentek, amikor végre különös lábnyomot fedeztek fel a folyó partján, és ebből tudták, hogy a kétfejű nem lehet messze. Ettől kezdve a víz partján haladtak tovább, és nemsokára megláttak egy helyet, ahol a fű nagyon magas és sűrű volt. Kitalálták, hogy a huzivoni ott rejtőzik.

Most hát valamennyi majom, megfogva egymás kezét, nagy láncot alakított a sűrű fű körül. A kétfejű állat meghallotta, hogy jönnek, és megpróbált kitörni a gyűrűből, de nem tudott. Amikor látta, hogy nem menekülhet, leült és várt, míg megtudja, hogy mit akarnak tőle.

A majmok megkérdezték, nem volna-e kedve elmenni Dolittle doktorral a Fehér Emberek Országába, hogy ott látványosság legyen.

A huzivoni erősen megrázta mind a két fejét, és így felelt:

– Szó sem lehet róla!

Erre megmagyarázták neki, hogy nem fogják sem állatseregletbe, sem állatkerti ketrecbe zárni, csak éppen nézni fogják. Elmondták, hogy a doktor milyen jó ember, csak nincs pénze, az emberek pedig szívesen fizetnek majd neki, hogy kétfejű állatot láthassanak.

A kétfejű makacskodott.

– Nem megyek. Tudjátok, hogy nagyon félnék vagyok, és nem szeretem, ha bámulnak.

Majdnem elsírta magát.

A majmok három napon át próbálták rábeszélni.

A harmadik nap estéjén végre azt mondta, hogy elmegy velük, de először megnézi, hogy mi-féle ember az a doktor.

Így hát a majmok elindultak visszafelé a huzivonival, és amikor a doktor kis fűházához értek, kopogtak az ajtón.

A kacsá, aki éppen csomagolt, kiszólt:

– Szabad!

És Csi-Csi nagy büszkén bevezette a kétfejű állatot, és megmutatta a doktornak.

– Mi az isten csodája ez? – kérdezte John Dolittle, és csodálkozva nézte a különös teremtményt.

– Nahát – kiáltotta a kacsá –, hogy tud ez gondolkodni?

– Nem is olyan, mintha tudna – morogta Dzsip kutya.

– Ez, doktor – felelt a kérdésre Csi-Csi –, a huzivoni, a világ legritkább állata, a világ egyetlen kétfejű állata! Vidd haza magaddal, és megcsináltad a szerencsédet. Mindenki minden pénzt megad majd, csak hogy láthassa.

– De nekem nem kell pénz – mondta a doktor.

– Dehogyanem! – szólt közbe Dab-Dab, a kacsá. – Nem emlékszel már, milyen nehezen kaptuk mindig össze a pénzt a mészárosnak? Meg aztán miből veszed meg a hajósnak az új bárkát, amit annyit emlegetsz, ha nincs pénzed?

– Gondoltam, csinálok egyet magam – felelte a doktor.

– Hogy gondolod? – kérdezte Dab-Dab. – Honnan vennéd hozzá a fát meg a szögeket? És miből élünk meg? Szegényebbek leszünk, mint valaha, ha visszakerülünk. Csi-Csinek teljesen igaza van, vidd magaddal ezt a fura jószágot.

– Nos, hiszen van valami abban, amit mondasz – mormogta a doktor –, lenne egy érdekes, újfajta kedvencem. Hanem hát akar-e az izé... hogy is hívják... eljönne velem a tengeren túlra?

– Elmegyek! – felelte a huzivoni, aki azonnal látta a doktor arcáról, hogy olyan ember, akiben meg lehet bízni. – Ön olyan jó volt az állatokhoz erre mifelénk, és a majmok azt mondják, hogy én vagyok az egyetlen, aki segítségére lehetek. De ígérje meg, kérem, hogy ha nem szeretek a Fehér Emberek Országában élni, visszaküld a hazámba.

– Természetesen, ez magától értetődik – mondta a doktor. – Hanem... ne vegye rossz néven, hogy kérdezem, ugye rokonságban van a szarvasok családjával?

– Igen – felelt a huzivoni –, és az abesszíniai gazellával meg az ázsiai zergével is, anyai részről. Az apám ükapja pedig az utolsó egyszarvú volt.

– Nagyon érdekes! – kiáltott fel a doktor. Könyvet vett elő a ládából, amelybe Dab-Dab csomagolt, és lapozgatni kezdett benne. – Lássuk, hogy ez a lexikon tud-e róla valamit.

– Úgy látom – szólalt meg Dab-Dab –, hogy csak az egyik száddal beszélsz. A másik fejedet nem tudod ugyanúgy használni?

– Dehogyanem – felelt a huzivoni, ezúttal a másik szájával –, de ezt a számat evésre tartom fönn többnyire, így aztán tudok egyszerre enni és beszélni, és mégsem vagyok udvariatlan. A mi családkunk mindig sokat adott a jó modorra.

Amikor a csomagolással végeztek, és minden készen volt az utazáshoz, a majmok nagy ünnepélyt rendeztek a doktor tiszteletére. Az őserdő összes állata előjött. Volt mangó és méz és ananász és minden elképzelhető jó étel meg ital. [...]

Bezerédj Amália

A csiszonka

Nemrégiben ismertem egy
Ép növésű fiúcskát,
Jó szülői jót akarva
Iskolába járatták.

Jól tanult, tanítója
Nem panaszkodt reája;
De mint sok más fiúcskának,
Volt egy kóros hibája.

Télen, midőn nagy hidegben
Az utcákra jég fagyott,
Meg-megállt ő csiszonkázni,
Mikor egy kis rést kapott.

De egyszer lesz, ami nem volt!
S amint ím, így mulatott,
Vigyázatlan volt a lépés,
Zsupsz! – szegényke elbukott.

„Jaj Istenem! Jaj Istenem!”
– Sikoltott, de hiába:
Jó emberek vitték haza,
El volt törve a lába.

Bús szülői szívszakadva
Látták így a gyermeket,
Lefektették, orvost hívtak,
Haj, be sokat szenvedett.

Fölgyógyult, de görbe lábbal
Most is sántán lépeget;
Siratva e hibát, de már
Eső után köpenyeg.

Sarkady Sándor

Korcsolyázó

Sík jég,
Sík jég,
Zsivajog
Víg nép.
Korcsolyára,
Fakutyára,
Uccu, ki a
Jég hátára!
Húj! Hogy
Szállunk,
Le se ér a
Lábunk,
Sikogatva suhanunk –
Zsupsz!
Fenekre csücsültünk.

Móricz Zsigmond

A farkas a faluvégén

Csikorog a tél,
Szegény farkas fél,
Hogy éhesen marad,
Pecsenyét nem harap.
Fut a havon keservesen,
De nincs terítve sehol sem.

Estére elére
A falu végére.
Egy hóbukán van a helye,
És így vonít szegény feje,
Mert a szíve szomorú:
„A-dós né-kem a fa-lúúú!”

Szegény farkas, jobb elhagyni,
Nem sietnek azt megadni,
A kis kutyák kinevetnek:
„Majd megadjuk, meg, meg, meg, meg.”
S rád ugatnak a kuvaszok:
„Jobb, ha elmegy, jobb, jobb, jobb, jobb!”

Szép az este, süt a hold,
Szegény farkas szót fogadott
S elloholt.

Zelk Zoltán

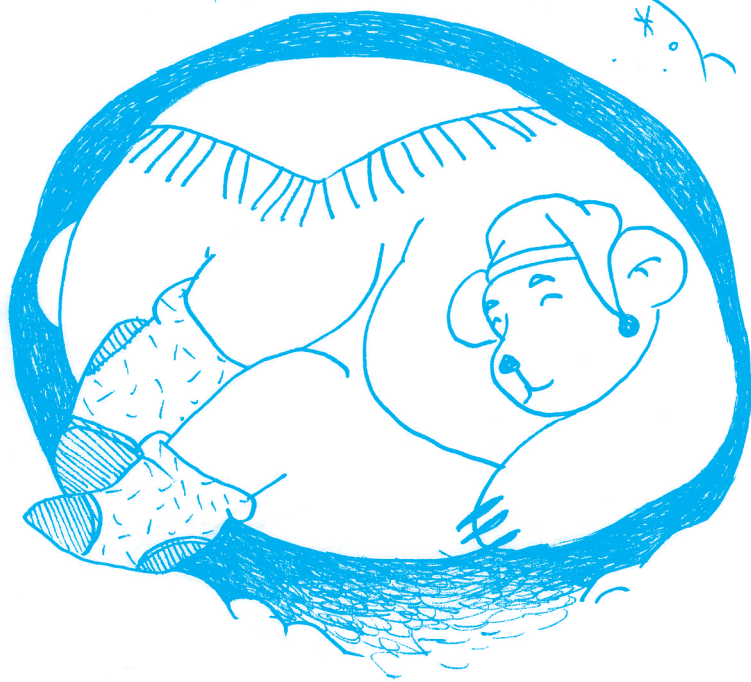
Kelj fel, medve

– Kelj fel, medve, kelj fel már,
hoztunk mézet csöbörrel!
– Nem kelek én, álmomban
eszem teli vödörrel!

– Kelj fel, medve, jaj de szép
a hó a hegy tetején!
– Szebbet látok, álmomban
zöld erdőben járok én!

– Kelj fel, medve, nóta szól,
varjú mondja: kár, kár, kár...!
– Szebbet hallok, álmomban
vidám tücsök muzsikál!

– No, ha így van, hát aludj:
tavaszig ne bújj elő!
– Nem is bújok, csak ha majd
kicsal Gyertyaszentelő!

mennyiséget, hogy miből mennyit, az hétpecsétes titok. Az összeaprított és fűszeres, pirosas szalámpaszta keverékét előbb bélbe töltik, majd a füstölőbe kerül, mivel a füst tartósítja és ízesíti a húst. A két hétig tartó füstölés két évig szárított bükkfa hasábokból gyújtott, parázsló tűzön történik, majd ezt követően közel 100 napos érlelés során alakul ki a szürkésfehér nemespenész réteg, ami a Pick téliszalámi védjegyévé vált.

MAGYARSÁGMORZSÁK

A *Pick téliszalámi* a Pick Márk által kifejlesztett és azóta is titokban őrzött, egyedi recept alapján készül. A téliszalámi csakis természetes alapanyagokból, az előírásoknak megfelelően tenyésztett, nagysúlyú sertésekből készülhet. A húst darálás helyett vágják, hogy a szövetek ne sérüljenek meg. A különböző fűszerekből nagy gondal mérik ki a téliszalámihoz szükséges

Puskás Ferenc (1927–2006) minden idők egyik legnagyobb futballjátékosa, felmérések szerint a világ legismertebb és legnépszerűbb magyar embere, akit játékos- és edzői pályafutása, helyállása a magyarság hőségévé tett. Magyarországon lett ismert futballista, 18 évesen volt először válogatott játékos. Csapatkapitánya volt a 6 éven át mindössze egyetlen mérkőzést (a világbajnoki döntőt) elvesztő magyar válogatottnak, az Aranycsapatnak, amellyel olimpiai aranyérmet, Európa-kupát, világbajnoki ezüstérmet nyert. Az 1956-os forradalom leverése után igazságtalan fenyegetések és sajtótámadások érték, amelyek miatt az emigráció (kivándorlás) mellett döntött. Másfél évig nem játszhatott, később szerződést kapott a világ akkori legjobb csapatától, a spanyol Real Madridtól, amelynél 9 évig futballozott. A csapattal 3-szor nyert Bajnokok Ligáját, 5-ször spanyol bajnokságot, s négyszer volt spanyol gólkirály. 1962-ben a spanyol válogatottban is szerepelt.

A *Pick téliszalámi* és *Puskás Ferenc* életműve egyaránt hungarikum, vagyis a magyarság elismert, megőrzendő és egyedülálló értéke.

Hungairkum.hu

A legtöbbet és legkevesebbet alvók

Úgy alszik, mint a nyúl. Húzza a lóbórt. Alszik, mint a mormota – hallottad már valamelyik szót ezek közül? Beszédünkben gyakran célunk valamelyik állat alvási szokásaira, s talán te magad is elgondolkodtál már azon, vajon hány órát töltenek egy nap alvással a különböző négy lábú, kétféle lábú, szárnyas vagy épp uszonyos élőlények.

A legnagyobb hétaalvó emlősök:

5. Az embercsecsemő: az újszülöttek napjaik kétharmadát átalusszák, vagyis naponta csak 8 órát vannak ébren.

4. Bagolymajom: a Közép- és Dél-Amerikában honos állat napjainak több mint 70%-át alvással tölti, mindössze 7 órát van ébren.

3. Oposzum: az észak-amerikai erszényes napi 18 órát szunyóvál.

2. Óriástatu: több mint 18 órát alszik egy nap.

1. Barna denevér: naponta átlagosan mindössze 4 órát van ébren, s ezt fél éves téli álommal is tetézi.

A legkevesebbet alvó emlősök:

5. Ázsiai elefánt: mindössze 3,9 órát bóbiskol naponta, hasonlóan a szarvasmarhához, amely nem alszik 4 óránál többet napjában.

4. Birka: az egész napos legelésztést 3,8 órányi alvással is képes kipihenni.

3. Szamár: számára elegendő napi 3,3 óra alvás is.

2. Ló: naponta csak 3 órát alszik, azt is részletekben.

1. Zsiráf: alvásideje lehet 2 óra, de akár mindössze 10 perc is.

Rosta Erzsébet honlapja

TUDOD-E, HOGY...

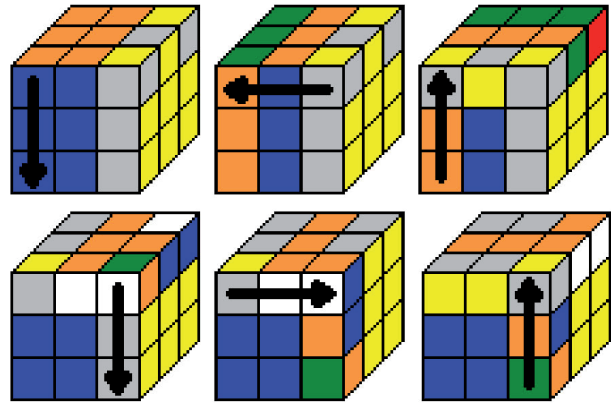
- az emberi testben a legerősebb izom a nyelv?
- a krokodil nem tudja kinyújtani a nyelvét?
- a *Donald kacsa* képregények be voltak tiltva Finnországban, mert a kacsán nem volt nadrág?
- a születésnapunkat átlagosan 9 millió társunkkal együtt ünnepeljük szerte a világon?

ALMÁS-MÁKOS MORZSÁS SÜTI

Hozzávalók (8 adaghoz): A tésztához: 4 dkg élesztő, 1,25 dl langyos tej, 40 dkg finomliszt, 10 dkg cukor, 15 dkg puha vaj, 1 csipet só. A mákos töltelékhez: 0,5 l tej, 200 g búzadara, 20 dkg darált mák, 5 dkg vaj, 15 dkg cukor, 1 citrom reszelt héja és leve, 150 g mazsola. A morzsához a tetejére: 12,5 dkg vaj, 15 dkg finomliszt, 4 dkg cukor, 1 csomag vaníliás cukor. *Továbbá:* 6 db alma, 1 ek. porcukor.

Elkészítés: A tésztához felfuttatjuk az élesztőt a langyos tejben, majd összegyúrjuk a liszttel, a cukorral, a vajjal és a sóval. Egy órára félretesszük kelni. A töltelékhez a tejet a cukorral felforraljuk, belekeverjük a búzadarát, a mákot és a vajat, majd hagyjuk még egyszer felforralni. Ezután levesszük a

- a Rubik-kockán 1 929 770 126 028 800 lehetséges színvariáció létezik?
- egy csiga akár 3 évig is képes úgy aludni, hogy nem vesz ételmeget magához?
- a vasárnapkal kezdődő hónapokban mindig van péntek 13-a?
- ha valaki le szeretne jutni a Föld közepébe, egy 6437 km-es lyukat kellene ásnia?
- a jójó eredetileg egy Fülöp-szigeteki fegyver volt?
- a sakkban használt „sakk-matt” kifejezés alapja a perzsa „Shah Mat”, aminek jelentése: „a király halott”?
- a vidrák egymás mancsait megfogva alszanak el, hogy ne sodorja szét őket az áramlás?

tűzről, belekeverjük a citrom reszelt héját és levét, a mazsolát, majd félretesszük, és hagyjuk megdagadni. A morzsa alapanyagait összegyúrjuk és hűtőbe tesszük. A tésztát lisztezett felületen még egyszer átgyúrjuk, kinyújtjuk, és egy vajjal kikent tepsibe simítjuk. 15 percig még hagyjuk kelni. A sütőt előmelegítjük. Az almát meghámozzuk, és vékony szeletekre vágjuk, majd ráhalmozzuk a tészta tetejére. Erre rákenjük a mákos töltelék, a morzsának való tésztát pedig nagylyukú reszelővel ráreszeljük a tetejére. A süteményt megsütjük, amíg a teteje is halványan megpirul. Kivesszük a sütőből, és a tepsiben hagyjuk, amíg teljesen kihűl. Utána szeleteljük, és porcukorral megszórva tálaljuk.

5. MÁJUS

H	K	SZ	CS	P	SZ	V
						1
2	3	4	5	6	7	8
11	12	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

7. JÚLIUS

H	K	SZ	CS	P	SZ	V
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

4. ÁPRILIS

H	K	SZ	CS	P	SZ	V
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

6. JÚNIUS

H	K	SZ	CS	P	SZ	V
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

8. AUGUSZTUS

H	K	SZ	CS	P	SZ	V
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

3. MÁRCIUS

H	K	SZ	CS	P	SZ	V
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

9. SZEPTEMBER

H	K	SZ	CS	P	SZ	V
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

2. FEBRUÁR

H	K	SZ	CS	P	SZ	V
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14

12. DECEMBER

H	K	SZ	CS	P	SZ	V
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

10. OKTÓBER

H	K	SZ	CS	P	SZ	V
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

2016

15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29						

12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
25	27	28	29	30	31	

10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

1. JANUÁR

H	K	SZ	CS	P	SZ	V
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

11. NOVEMBER

H	K	SZ	CS	P	SZ	V
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

Szkrka

INDIKÁTOR VÖRÖSKÁPOSZTÁBÓL!

Szükséges eszközök: vöröskáposzta-levellek, hőálló edény, átlátszó poharak, citromlé, mosószappan.

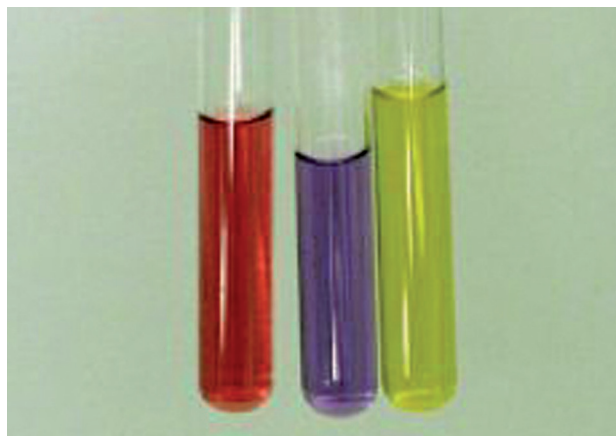
A kísérlet menete: Néhány vöröskáposzta-levellet vagdaljatok vagy tépkedjétek szét. Tegyétek egy edénybe, és öntsetek rá kb. egy liter forró (desztillált) vizet. Kicsit főzhetitek is, hogy jobban kijöjjön a színe. Hagyjátok az edényben kihűlni, majd a liláskékre színeződött folyadékot öntsétek le a levéldarabkákról. Ezután kipróbálhatjátok az indikátorotok működését.

Töltsetek az oldatokatból (indikátorotokból) három tiszta pohárba. Az elsőhöz adjatok néhány csepp citromlevet (vagy ecetet); a másodikhoz egy kevés mosószappan-reszeléket (vagy sütőport). A harmadik pohárhoz ne adjatok semmit!

Magyarázat: A káposztalé a citrom (vagy ecet) hatására piros színűvé válik, a szappan hatására a szín sárgászöldre változik (hasonlítsd össze a harmadik pohárban lévő káposztalé eredeti színével). A citrom savanyú. A kémia nyelvén ezt úgy

mondjuk, hogy savas kémhatású. A szappan-oldat pedig lúgos. A káposztalé olyan különleges festéket tartalmaz, amelyeknek a színe változik: savas kémhatásra piros színűre, lúgos kémhatáskor sárgászöldre. Ezért hívják indikátornak (indikátor = jelző, mutató).

Javaslat: A vöröskáposzta-indikátort lehetőleg frissen készítsük el, és rögtön használjuk fel.

A FELROBBANÓ UZSONNÁSZACSKÓ

Szükséges eszközök: sütőpor, papírtörő, ecet, gyorsan lezárható zacskó.

A kísérlet menete: Menjétek ki a szabadba. Csomagoljatok be egy púpos evőkanálnyi sütőport egy kocka papírtörőbe, a zacskóba pedig öntsetek 1 dl vizet, majd 2 dl ecetet. Zárjátok le a zacskót, és csak akkora helyet hagyjatok rajta, ahol be tudjátok dugni a papírtörőbe csomagolt sütőport. Amíg le nem zárjátok a zacskót, addig tartsátok a csomagot a folyadék szintje fölött. A lezárás után gyorsan rázzátok össze a zacskó tartalmát, majd tegyétek a földre a zacskót és lépjétek hátra.

Mikor a sütőpor és az ecetes lé összekeveredik, pezsegni kezd. Látványos durranás lesz a végeredmény!

Gabóda Béla

GONDOLKODJUNK KÖZÖSEN! MONDD EL A VÉLEMÉNYED!

Folyadék a szívószálban

Egy pohár baracklével vagy kakaóval is érdekes dolgok történhetnek. Tartsatok a szívószálban egy kis folyadékot, és fogjátok be a tetejét! Italunk nem mozdul. Majd, ha elengeditek a nyílást, kifolyik. Miért történhet ez?

A jelenség magyarázatát küldjétek be az *Irka* címére: 90202 Beregszász, Olga Kobiljanszka út 17.

A beküldők között ajándékot sorsolunk ki!

Mentovics Éva

Karácsonyi jókívánság

Szent karácsony beköszöntött,
pompázatos ruhát öltött.
Oly szaporán, mint a zápor,
ezer csillag hull a fáról.

Örömkönnyek hullnak egyre,
s pottyannak a kis kezekre.
Fenyőfánkat körbeálljuk,
és egymásnak azt kívánjuk:

E szép este minden fénye
adjon erőt az új évre.
Minden napja legyen ünnep,
melengesse kis szívünket.

Donászy Magda

Kis fenyő

Szabad-e bejönni?
Zöldfenyő vagyok.
Kicsiknek, nagyoknak
Békés jó napot!
Jó napot, Zöldfenyő!
Régen várunk rád,
maradj itt minálunk,
díszítsd a szobát!
Nincs tarka virágom,
egyetlen tobozban
a távoli erdők
üzenetét hoztam.
Zúzvara díszíti
a tobozod, ágad,
maradj itt közöttünk
kiskarácsonyfának.
Szeretettel jöttem,
szívesen maradok,
hogy veletek töltssem
a szép ünnepnapot.
Állj ide középre,
feldíszítünk szépen,
te leszel a legszebb
a földkerekségen.

Tóthárpád Ferenc

Angyal int

Roppan a hó,
szélfútta.
Letekint ránk
Jézuska.

Jégcsapokon
csend-cseppek
cseperészve
elvesznek.

Betlehemi
Szenteste:
betakargat
langy leple.

Két puha kar
álmot ring.
Betekint, s egy
angyal int.

Kedves Irkások!

Legutóbbi lapszámunkban régi olvasóink verseiből közöltünk le újra néhányat. Remélem, sokan találkoztatok valamelyik vers alatt ismerős névvel, s ha így történt, meg is mutattátok neki versikéjét. Most újabb verseket hoztunk nektek olyan *Irka*-olvasóktól, akik 10-15 évvel ezelőtt böngészték lapunk oldalait, s voltak olyan ügyesek és bátrak, hogy írásaikat beküldték szerkesztőségünkbe.

Ha van olyan vers, mese, mondóka, történet, amelyet ti magatok írtatok, ragadjatok tollat, papírt, borítékot, s küldjétek el nekünk! Címünk az *Irka* hátoldalán található.

Üdvözlettel: *Espán Margaréta*

A virág

Téli szoba rejtekében alszik a virág.
Várja, hogy újra tavasz legyen.
Sárga virág, tarka virág,
Mind azt várja, hogy tavasz legyen.

Mikor álmodik, csak arra gondol,
Ha felébred, látja majd,
Itt van, amiről álmodott,
Jön a tavaszi szellő, s újra jól érzi magát.

Béres Zsófia, 4. osztály, Aklihegy, 2005

Az én kutyám

Az én kutyám neve Cézár,
Mindig bólogat és csóvál.
Mikor reggel kimegyek,
Első utam hozzá vezet.
Körülugrál, szaladgál,
Így jelzi, hogy várt már rám.
Ámde mikor jön a dél,
Nagyon szomorúan néz.
Érzi, hogy itt az iskola,
Viszlát, édes Cézárka!

Vájner Krisztián, 3. osztály, Szernye, 2005

Ha iskolába járok

Ha iskolába járok,
írok, olvasok, számolok,
s a tanártól jegyet kapok.

Ha iskolába járok,
viselkedni tanulok,
s jó magaviseletű vagyok.

Ha iskolába járok,
egyszer majd ballagni fogok,
és egyetemre járhatok...

Ombódi Klára, 6. osztály, Mezőkaszony, 2004

A hangya

A picinyke hangya
csak a földön járkált,
parányi fűszállal
hordta tele házát.
Ám egy nap a kökény
tetejébe mászott:
s azt hitte, hogy látja
az egész világot.

Engi Éva, Forgolány, 2004

Az erdő

Azt mondják az emberek,
hogy a fa a világ tüdeje.
Erdőben lenni szeretek,
mert ott a levegő kellemes.

Az erdőben sötét van,
és komor a hangulat.
Nem süt be a nap
a fák lombja alatt.

Jánki Zoltán, 7. osztály, Tiszakeresztúr, 2001

Emlékezés a jó Télapóra

A Télapó nagyon jó!
A Krampusz?
Csintalan kismanó!
Télapó szakálla hófehér,
a sapkája fülig ér.
Piros a csizmája,
hófehér bundája.
Bejárja a falvakat,
s ajándékot osztogat.

Baksa Ágnes, Csonkapapi, 2002

DIÓSZÁLLÍTÁS

Két széket helyezünk el egymástól jó messzire. Az egyikre tegyünk egy üres kosarat, a másikra egy olyan kosarat, amelyben van 5-6 szem dió. A játékosoknak egy kiskanálban kell egyenként átszállítaniuk a diókat az üres kosárba.

A feladatot akár nehezíthetjük is, úgy, hogy akadályokat (pl.: valamin át kell lépni, valamit ki kell kerülni, le kell guggolni stb.) teszünk az útbá. Ha több játékos van, versenyszerűen is játszható.

HARANG

Egy játékos középre áll, a többiek szoros kört alkotva köré állnak és finoman lökdösik. A játék lényege, hogy a közepen álló játékos próbálja meg teljesen elengedni magát, bízson meg a többiekben, lehetőleg kilépés nélkül, fesztelesen dőljön.

MOCSÁRJÁRÁS

Minden játékosnak adunk 2-2 párnát vagy kartonpapírt (arra vigyázzunk, hogy ne csússzon a földön). Kijelöljük, hogy honnan hová kell eljutni úgy, hogy az egyik párnán/papíron áll, lerakja a másikat, rálép, felveszi az elsőt, lerakja maga elé, rálép, felveszi a másodikat stb. A párnáról/papírról lelépni nem szabad. Így kell eljutni a célba.

LABDAGYÚJTÖGETŐ

A játékhoz nagyobb tér, és minél több, a csapatok számának megfelelő színű labda szükséges.

A játékot 4 csapat játssza. A játéktér 4 sarkában helyezkednek el a játék kezdetén a csapatok egy-egy zsámoly körül. A játéktér közepén helyezzük el a labdákat. Minden csapat kap egy színt, és az ilyen színű labdákat kell a zsámolyba gyűjteniük, minél rövidebb idő alatt. Egyszerre 1 játékos csak 1 labdát tehet a zsámolyba.

SEPRÚTÁNC

A játékosok körben állnak és a zene ütemére adogatják körbe a seprút. Ha a zene megáll, az a játékos, akinél a seprút van, kiesett.

A kiesett játékosok megbízhatók a zene irányításával, illetve versenybíróknak.

PISZTOLYOS

A játékosok körben helyezkednek el, a játékvezető a kör közepén áll. Mindenki előkészíti a „pisztolyát” – azaz az ujjait. Akire a játékvezető rámutat, az leguggol, és a két szomszédja egymásra mutat, vagyis „lő”. Aki később teszi, vagy rosszkor, az kiesik.

A játékvezetőt folyamatosan cserélni kell.

NÉV+GRIMASZ

A csoport tagjai mondják a nevüket, és egy grimaszt vágnak mellé. Körbe megyünk: a játékosoknak mindig el kell ismételnük a már elhangzott neveket és a hozzájuk tartozó grimaszokat, illetve hozzátenniük a sajátjukat is.

INTARZIA

Az intarzia szó eredetileg azt a díszítési módot jelenti, amikor valamilyen anyagba más anyagok darabkáit illesztik bele bizonyos minta szerint. Az intarziajátékban egy feladott nevet vagy különös szót kell egy értelmes mondat szavai közé elrejteni. Például: „Hozd ide a kanapé terítőjét!” (Péter) vagy „Magát az égi kar inti, frigye sikerülni fog” (Karinthy Frigyes). A játék a legegyszerűbb formában folyik. A vezető néhány egészen könnyű szóval bemutatja a játékot. Mikor a megadott szavakat többen, többféleképpen el tudták rejteni, akkor kezdődik a tulajdonképpeni játék. A játékosoknak szabadon választott szóval kell intarziamondatokat alkotniuk. Akinek eszébe jut egy, az jelentkezik, majd felszólításra elmondja a mondatot. A többieknek ki kell találni, hogy mi az elrejtett szó. Aki először kitalálta, annak van joga, hogy a következő intarziamondatot mondja. De ha éppen nem tud, akkor más is jelentkezhethet.

Fesd
ki!

A SZÉL AJÁNDÉKA

Lett népmese

Hol volt, hol nem volt, élt egyszer egy szegény öregember egy öreg házikóban. Egyszer nagy szél támadt, és levitte a ház tetejét. A szegény öreg jajgatott, majd elgondolkodott: „Elmegyek magához a Szélhez, panaszt teszek nála.”

El is indult, ment egy egész nap, amikor leszállt az este, bejutott egy nagy erdőbe, és ott talált egy kis kunyhót. Bement a kunyhóba, és megkérdezte a gazdát: „Nem tudod, hol lakik a Szél?”

A gazda így felelt: „Én magam vagyok a Szél.”

„Azért jöttem hozzád, hogy panaszt tegyek.”

„Miért?”

„A Szél levitte a házam tetejét, és most nem tudom, hogyan is lakjam benne.”

„Ne haragudjál rám! Csak véletlenül akadt bele az egyik szárnyam. Adok neked egy kendőt. Ha ezt a kendőt kiteríted az asztalon vagy a földön, mindjárt lesz bőven enni- és innivalód. Így baj nélkül élélhetsz.”

Az öregember fogta a kendőt, megköszönte az ajándékot a Szélnek, és elment. Amikor hazaért, megvendégelte minden rokonát és barátját. Az úr tudomást szerzett a varázskendőről, elküldte az embereit, hogy vegyék el az öregtől azt a kendőt.

Az öreg ismét elment a Szélhez, és panaszkodott neki: „Az úr elvette a kendőt. Nem tudsz még valamit adni nekem?”

A Szél így felelt: „Most adok neked egy furulyát. Ha belefújsz, az úr visszaadja neked a kendőt.”

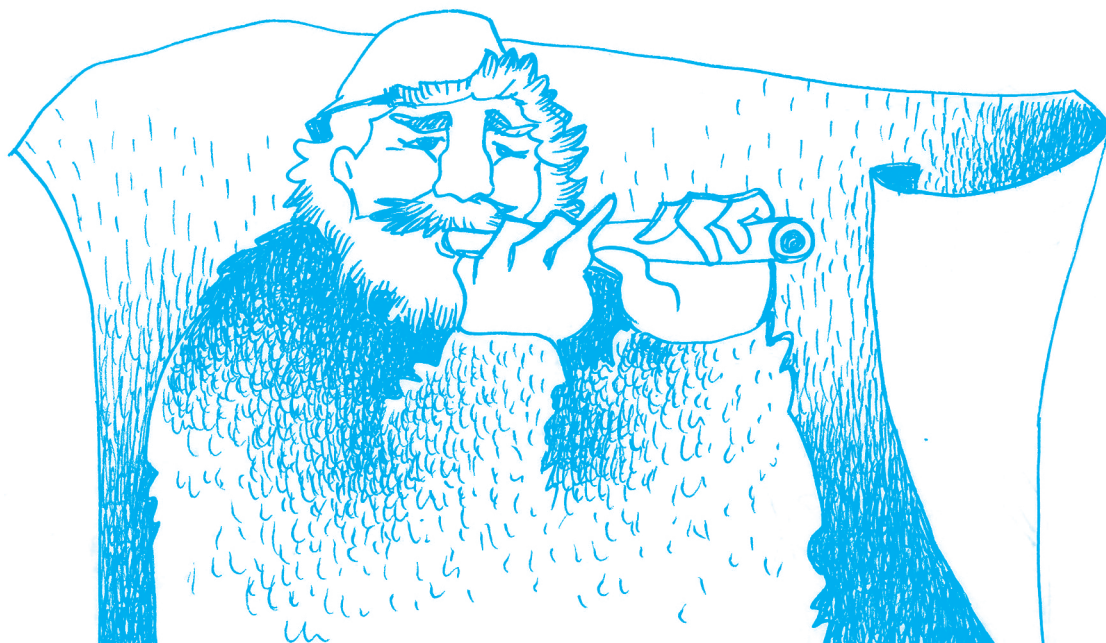
Az öregember ezután hazament, és mihelyt csak belefújta a furulyájába, mindenki táncra perdült. Az úr is tudomást szerzett a csodálatos furulyáról, és elküldte az embereit, hogy hozzák azt el az öregtől. Az öregember mihelyt furulyázni kezdett, az úr emberei is akarva, nem akarva táncolni kezdtek. Semmi mást sem tudtak csinálni. Az úr megharagudott, és még több embert küldött az öreghez, de azokkal is ugyanaz történt.

Az úr nem akarta elhinni, ezért maga is elment a feleségével együtt az öregemberhez. Az csak belefújta a furulyába, már az úr és a felesége is táncolt, addig táncoltak, míg csak össze nem estek, és kérlelni kezdték az öregembert, hogy hagyja abba a furulyázást.

Az öreg ekkor megkérdezte: „Visszaadod a kendőmet?”

Az úr így felelt: „Vissza, vissza.”

Ekkor az öregember visszakapta a kendőjét, és azután boldogan élt a haláláig.

Harald Scheel – Sibyle Jung

A TÖRPÉK LEVELE

Egy távoli országban, a magas hófödte hegyek között van egy pici falu, amelyet ember még sohasem látott.

Itt élnek a hegyi törpék. A törpeférfiak vastag, meleg nadrágot és szőrmés kabátot, a törpehölgyek csinos, hímzett ruhákat hordanak. Mindegyikük elengedhetetlen kelléke a hegyes törpesapka.

Ma különleges nap van a törpék falujában. Ugyanis közeleg a karácsony! Mint minden évben, az idén is összegyűlnek a törpegyerekek a falu főterén. Itt az ideje, hogy elküldjék kívánságaikat a Téalapónak.

A legidősebb törpe, akinek gyönyörű kézírása van, elkészíti a kívánságlistát. Egy hatalmas töltőtollal írja a gyerekek kéréseit egy hosszú-hosszú papírtekercsre. Azt mondják, hogy ezt a tollat egy ember vesztette el az erdőben. A favágó törpék megtalálták és elhozták a faluba. Ez a nagy toll éppen megfelel ennek a feladatnak, hiszen Téalapó szemei a sok olvasástól már eléggé elromlottak, és bizony nehezebbre esne kibetűzni a törpeírással készült listát.

Miután minden kívánságot feljegyeztek, a törpék gondosan összetekerik a tekercset. Most már csak el kell juttatni a Téalapóhoz. Szánkóra helyezik, és elindulnak egy magas, meredek domb tejére. Ez az utazás elég fárasztó, ezért csak a törpeapukák vállalkoznak rá. Még szerencse, hogy a törpék erősek és bátrak.

Fent a hegytetőn a futár már várja őket. Ez a nagy, titokzatos, fehér madár a törpék országában él. Minden évben ő viszi a törpegyerekek kívánságlistáját a Téalapóhoz. Mindig pontosan végzi a feladatát, és még sohasem vesztett el egyetlen papírtekercset sem.

A gyerekek tudják, hogy kívánságaik biztosan elérkeznek a Téalapóhoz, ezért gondtalanul szánkóznak a domboldalon.

Ahogy a törpék átadják a tekercset, a nagy, fehér madár óvatosan a csőrébe veszi a szalagot, mely összefogja a listát, megrázza tollait, majd hatalmas szárnycsapásokkal a magasba emelkedik. Gyorsan maga mögött hagyja a hófödte fákat, dombokat, és hamarosan már csak egy parányi fehér pont látszik az égen. A törpék még sokáig néznek a távolodó madár után, némelyek integetnek is, végül aztán hazaindulnak. Most már biztos, hogy a gyerekek karácsonyra megkapják az áhított ajándékokat.

Ebben az évben azonban valami különös történik. Fent a magasban, a felhők fölött Téalapó már átolvasta az összes levelet és képeslapot a világ minden tájáról, és az ajándékok is készen vannak. Mégis gondterhelten simogatja hófehér szakállát.

– Nem találok a törpék papírtekercsét – morgogja maga elé. – Itt valami nincs rendjén!

A jó öreg Téalapó nem hagyja annyiban. Az lehetetlen, hogy a törpegyerekek ne kapjanak ajándékot karácsonyra. Tüstént útnak kell indulnia, hogy megtalálja az elveszett papírtekercset.

Felpattan a szánjára, és a hűséges rénszarvasával együtt már repül is a törpék országába. Ahogy éppen egy magányos, a falutól távol eső kunyhó fölött repül át, hirtelen halk, keserves nyöszörgést hall, mintha egy állat kiáltana segítségért!

Valóban: a futár, a nagy, fehér madár fogságba esett! Mikor már messze fent a magasban járt, kibomlott a papírtekercset összefogó szalag, és a tekercs lehullott a földre. A madár rövid keresgélés után megtalálta egy kunyhó közelében. A törpe, aki ott él, amint meglátta a madarat, azon nyomban

foglyul ejtette. A törpét soha senki nem látogatja, ezért gonosz és mogorva lett. Nem szeret senkit, de különösen a törpegyerekekre haragszik, amiért olyan gondtalanok és vidámak. Azért fogta el a madarat is, hogy bánatot okozzon a gyerekeknek.

Télapó időközben leszállt a kunyhó melletti tisztásra. A törpe valami furcsa neszt hall a háza mögött. Nyomban az ablakhoz fut, hogy megnézzze, mi történik. Amikor meglátja a Télapót, bizony inába száll a bátorsága, kirohan kunyhójából, és reszketve elbújik egy farakás alá. Egy résen át kukucskálva figyeli, amint Télapó a kunyhó felé tart.

A Télapó a nyöszörgő hang irányába megy, és megtalálja a szerencsétlen, bezárt madarat.

– Szegény madár – mondja, és gyorsan szabadon engedi. – Repülj vissza nyugodtan a dombodhoz! Megtaláltam a papírtekercset és magammal is viszem. Ne aggódj, most már jó kezekben van.

Egy kis törpegyerek, aki éppen a kunyhó közelében játszadozott, mindent látott és hallott. Gyorsan visszaszalad a faluba, és izgatottan meséli a többi gyerekeknek, hogy mi történt.

A Télapónak nincs most ideje azon töprengeni, hogy vajon ki zárta be a kalitkába a fehér madarat. Még rengeteg ajándékot kell előkészítenie! Tüstént visszasiet az angyalokhoz és felolvassa a papírtekercset. Bizony sok-sok kérés szerepel most is rajta, de mivel mindegyik törpegyerek nagyon jól viselkedett, így mindegyikük megérdemli a kért ajándékot. Az angyalkák a raktárba repülnek, előveszik a megfelelő játékot vagy könyvet, szépen becsomagolják, majd Télapó szájára teszik.

Ez idő alatt a törpegyerekek összegyűltek egy pajtában, hogy megbeszéljék a történeteket. Nagyon szomorúak lettek volna, ha karácsonyra nem kapnak ajándékot, de tulajdonképpen nem haragszanak a magányos, gonosz törpére. Sejtik, hogy azért ilyen, mert nagyon boldogtalan. Olyan rossz természete van és olyan mogorva, hogy minden barátját elveszítette. Minél magányosabb, annál gonoszabb lesz. Ez nem mehet így tovább! A gyerekek elhatározzák, hogy karácsonykor segítenek a törpén.

Karácsony este minden gyerek megtalálja az ajándékát a fa alatt. Boldogan csomagolják ki a meglepetést, és rögtön ki is próbálják.

A gyerekek nem szóltak szüleiknek arról, hogy a gonosz törpe kalitkába zárta a nagy, fehér madarat. Titokban akarják tartani, hogy karácsony napján egy jó cselekedetre készülnek.

Késő este a mogorva törpe, amikor kinéz az ablakon, arra lesz figyelmes, hogy egy hosszú imbolygó fényoszlop közeledik a kunyhója felé. Minden ízében reszketni kezd, mert azt hiszi, hogy a falubéliek akarják őt megbüntetni gonosz tetteiért.

De legnagyobb meglepetésére hirtelen karácsonyi dallamok csendülnek fel az ajtaja előtt. A gyerekek körbeállják a kunyhót, és gyertyával a kezükben énekelnek, hogy meglágyítsák a törpe mogorva szívét. Majd lassan elindulnak az ajtó felé. A mogorva, gonosz törpe nem hisz a szemének. A gyerekek nemcsak énekelnek, hanem mindenféle ajándékot is hoznak neki: egy meleg pulóvert, egy sálat, süteményt, egy doboz édességet, de ami a legszebb – egy gyönyörű szép faragott széket!

A törpe meghatódva, könnyes szemmel néz a gyerekekre. Bocsánatot kér a tettéért és megígéri, hogy a legközelebbi látogatásuknál forró csokoládét és süteményt készít.

Ezen az estén mindenki nagyon-nagyon boldog Törpeországban.

ISTEN A NÉPEKRE IS GONDOT VISEL

Amíg József kormányzó volt, a zsidók jól éltek Egyiptomban. József halála után rosszra fordult soruk. Nagyon elszaporodtak. A király, a fáraó attól félt, hogy idővel még az ország területét is elfoglalják. Ezért elrendelte, hogy minden újszülött zsidó fiúgyermeket vessenek a Nílus folyóba.

Egy zsidó anya sokáig rejtegette kedves fiúgyermekét. A gyermek után való kutatás nagyon szigorú volt. Az édesanya nem merete tovább rejtegetni. Azonban nem vetette a gyermeket a folyóba, hanem gyékényből kosarat font, a kosarat bekente szurokkal, s abba tette a fiúcskát. A kosarat pedig a folyó szélén levő nádasban helyezte el. A király leánya ott szokott fürdeni. Meghallotta a gyermek-sírást. Odament, és amint meglátta a szép gyermeket, megsajnálta és magával vitte a királyi palotába. Dajkát keresett a megmentett gyermeknek. Az édesanyja jelentkezett is. A gyermeket a királyi udvarban nevelték fel, és ott a Mózes nevet adták neki, ami azt jelenti, hogy vízből menekült.

A királyi udvarban a vízből menekült gyermekből ügyes ifjú lett. Az idegen nevelés nem fojtotta el testvérei iránt érzett szeretetét. Édesanyja táplálta és népe iránti hűségre intette. Mózes negyvenéves korában zsidó testvéreinek védelmére kelt, amikor egy egyiptomi korbácsolta őket. Ezért, félve a király haragjától, Egyiptomból elmenekült a midiániták földjére. Ott Jetro papnak a juhait őrizte, és elvette leányát feleségül.

Egy alkalommal parancsot hallott Istentől: „Elküldelek téged a fáraóhoz. Kihozod népedet Egyiptomból. Áron, a te atyádfia segítségül lesz neked.”

Mózes el is ment a fáraóhoz, aki először nem akarta elengedni a zsidókat. Isten ezért csapásokat bocsájtott rá, amelyek után már elengedte őket. Később azonban megbánta tettét, mert elengedte az olcsó munkaerőt. Ezért katonáit küldte utánuk. Ezek azonban az üldözés közben tengerbe veszttek.

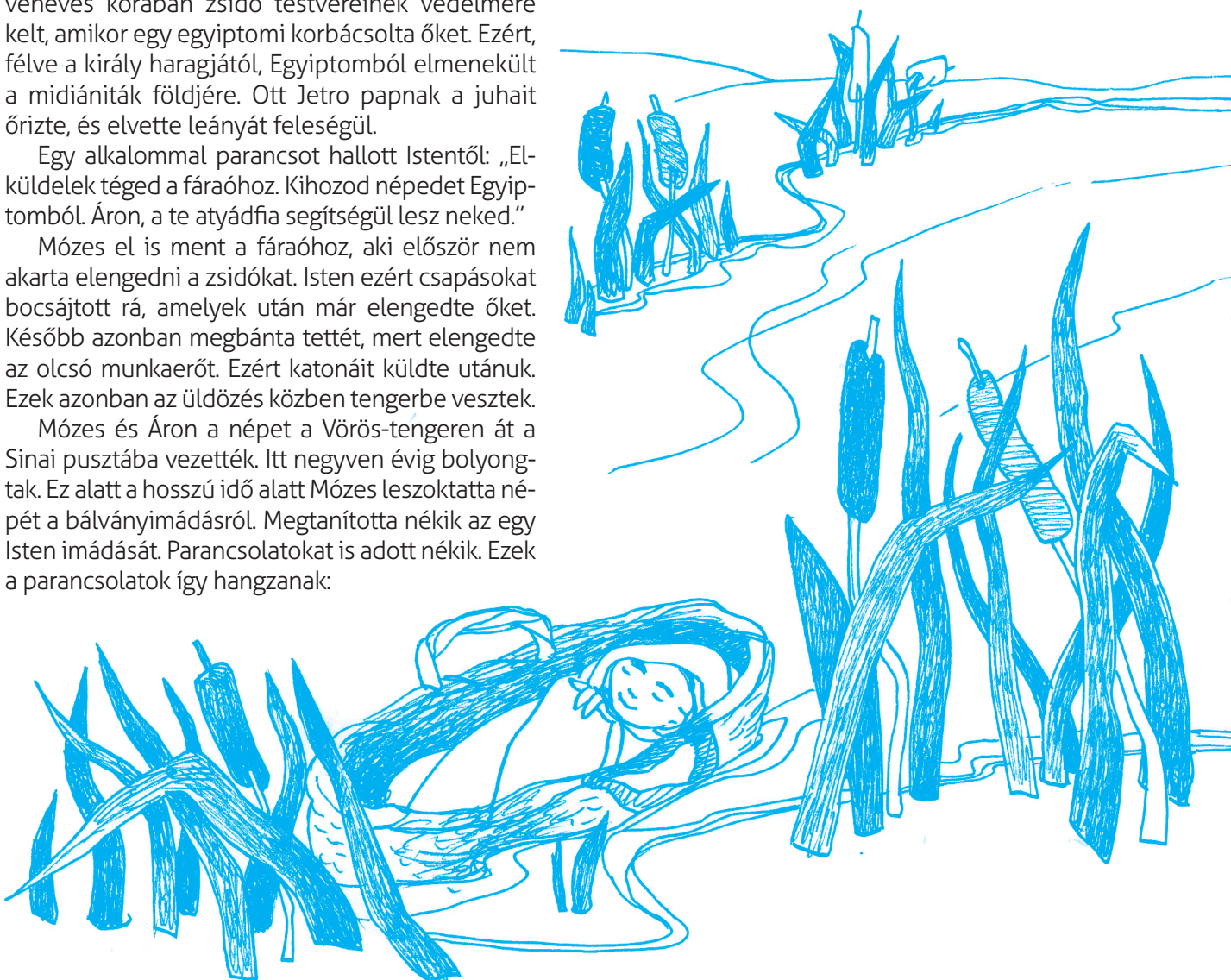
Mózes és Áron a népet a Vörös-tengeren át a Sinai pusztába vezették. Itt negyven évig bolyongtak. Ez alatt a hosszú idő alatt Mózes leszoktatta népét a bálványimádásról. Megtanította nékik az egy Isten imádságát. Parancsolatokat is adott nékik. Ezek a parancsolatok így hangzanak:

1. Csak egy az Isten.
2. Nem szabad faragott képet csinálni és azt imádni. Egyedül Istenhez kell imádkozni.
3. Isten nevét nem szabad feleslegesen szánkra venni.
4. Meg kell tartani a hetedik nap ünneplését. A Jóistennek kell szentelni azt.
5. Tisztelni kell Atyánkat és Anyánkat, mert ez Istennek tetsző.
6. Ne ölj.
7. Ne paráználkoddj.
8. Ne lopj.
9. Ne tanúskodj hamisan.
10. Ne kívánd a másét.

A tíz parancsolatot két kőtáblára vésték, és ennek tartására ládát készítettek. E ládát frigyládának nevezték.

A hosszas pusztai vándorlás után végre elértek az ígéret földjére. Miután Mózes meglátta Kánaánt, lelkét Istennek ajánlotta és meghalt.

(Benczédi Pál *Bibliai történetek* c. könyve alapján)

BIBLIAI ÁBÉCÉ

Rabszolgaság. Az *Ószövetségben* „rabszolgák”-nak nevezték azokat, akik más ember uralma alatt álltak, nem rendelkeztek önmagukkal. Többnyire hadifogolyként kerültek rabszolgaságba, vagy úgy, hogy eladták őket, mint Józsefet a testvérei. De lehettek rabszolga szülők gyermekei, vagy ellopott, esetleg adósság fejében eladott gyermekek. Előfordult az is, hogy valaki olyan szegény volt, hogy nem tudott megélni, ezért önként eladta magát rabszolgának. Az *Ószövetségben* pontosan szabályozták a törvények a rabszolga árát és a vele szemben tanúsítandó bánásmódot. Ezek a törvények emberesebbek voltak, mint a környező népeké, pl. a zsidó származású rabszolga hatévi szolgálat után a hetedik, úgynevezett jubileumi évben váltságdíj nélkül is felszabadulhatott. Az újszövetségi korban a rabszolgákra vonatkozó törvények a római joghoz igazodtak. Bár Jézus és az apostolok elfogadták a rabszolgaság intézményét, Istennek minden ember iránt tanúsított szeretetéről szóló tanításuk idővel meggyőzte az emberiséget a rabszolgarendszer igazságtalanságáról, s végül is a rabszolgaság eltörlését eredményezte.

Ráháb. Józsué kémei ennek a nőnek a házánál kaptak menedéket üldözőik elől Jerikóban. Mivel ez a ház a város falánál volt, Ráháb egy éjjel kötélrel bocsátotta le őket az ablakból a városon kívülre. Tudta ugyanis, hogy az Úr az izráéliek kezébe fogja adni Jerikót. A kémek megígérték, hogy sem neki, sem a hozzátartozóinak nem lesz bántódásuk a város elfoglalásakor, csak legyenek mind együtt ebben a házban, és egy piros fonálból font kötelet akasszon jelül abba az ablakba, amelyen leeresztette őket. Józsué megtartotta a kémek ígéretét. A város lakói közül csak Ráháb és családja menekült meg. Ráháb később egy Júda törzsbeli zsidóhoz ment férjhez, s az ő fia is szerepel Jézus földi ősei között.

Ráhel. Jákob felesége, József és Benjámín anyja. Jákob Ézsau elől menekülőben az itatókútnál találkozott vele először, amikor Ráhel itatni hozta apja juhait, s úgy megtetszett neki, hogy azonnal beleszeretett. Tizennégy évig szolgált érte Lábánnál, noha az alku szerint hét év elteltével meg kellett volna kapnia, de Lábán előbb az idősebb és kevésbé szép lányát, Leát adta hozzá, s Jákobnak újabb hét évet kellett szolgálnia Ráhelért.

Ráma. Palesztina hegyei között több helységnek is ez volt a neve, ami ezt jelenti: „magasság”. Az egyik Ráma Benjámín földjén volt, Jeruzsálemtől mintegy 9 km-re északra. Itt hallotta Jeremiás próféta Ráhel sírását gyermekeiért, ami Máté evangéliuma szerint Heródes kegyetlen gyermekgyilkosságakor következett be. Itt bocsátották szabadon a fogságból Jeremiást a káldeusok, azaz a babiloniak. Egy másik Ráma Efraim hegyei között Sámuel próféta szülő- és lakóhelye volt. Ide menekült Sámuelhez Dávid Saul elől.

Rámót-Gileád. Erődített város a Jordántól keletre, Gád földjén. Többször cserélt gazdát az izráeliták és az arámok között.

Rebeka. Amikor Ábrahám elküldte szolgáját, hogy keressen feleséget fiának, Izsáknak, meghagyta neki, hogy a szülőföldjére menjen, Mezopotámiába, és a rokonai közül hozzon menyasszonyt Izsáknak. A szolgáló tizedével és sok ajándékkal érkezett Náhórnak, Ábrahám öccsének a kútjához. Imádkozott és jelet kért az Úrtól: az legyen az ura fiának rendelt leány, aki a kútra jövén, ha vizet kér tőle, nemcsak őt itatja meg szívesen, hanem a tevéit is. Még be sem fejezte ezt az imádságot, már jött is Rebeka, Náhór unokája és pontosan úgy tett, ahogy a szolgáló kívánta. Erre ő arany ékszereket adott neki, a leány pedig a családja házához hívta a szolgálót szállásra. A szolgáló itt elmondta Ábrahám történetét, és hogy mi járatban van ő itt. Rebeka apja és bátyja, Lábán így felelték: „Az Úrtól indult el ez a dolog, mi nem mondhatunk semmit.” S Rebeka is kész volt azonnal indulni. Így lett ő Izsák felesége s Ézsau meg Jákob anyja.

Refáiak. A kéniekkel, hettitákkal, emóreusokkal és kánaániakkal együtt az ígéret földjének lakói, mielőtt azt az izráéliek elfoglalták. Állítólag óriás méretű emberek voltak, s főként a Jordántól keletre, Móáb földjén éltek.

Refidim. Az Egyiptomból való kivonulás után az izráéliek utolsó táborhelye a Sínai-hegy előtt. Itt kellett megütközniük Amalékkal, miközben Mózes egy dombon felemelt kézzel imádkozott Izráel győzelméért. Amíg feltartotta a kezét, az izráéliek voltak az erősebbek, de amint lehanyatlott a karja, az amalékiek kerekedtek felül. Ezért Áron és Húr kétoldalt tartotta a karját, míg Józsué kivívta a végleges győzelmet. Örök példa ez a hívők állhatatos imádkozására és egymással meg egymásért való közös imádságára a bűnnel és a kísértésekkel vívott harcban.

TALÁLÓSOK

A szekerem igen derék,
nem kell bele tengely, kerék,
nem húzza ló, mégis szalad,
havas dombon messze szalad.

(szék)

Van nekem egy emberem,
nem sír, hogyha megverem,
nem fáj neki soha semmi,
és nem szokott soha enni.
Egy helyben áll, nem tud menni,
nem szeret melegben lenni.
Behozni hát nem merem,
mert nem lenne emberem.

(ember)

Egy úton indultam,
két útra találtam,
mindet végigjártam.

(út)

Egyik fogam hófehér,
másik fogam éjfekete.
Ha elém ülsz,
egykedőre megszólal a zene.
Tudod már, hogy mi a nevem?

(fog)

Barlang mélye az én hazám,
itt élem világom,
télen alszom, nyáron meg
a kerek erdőt járom.
Azt se bánám, ha az erdő
csupa mézzé válna,
bár nem tudom, hogy akkor majd hol
terem a málna.

(medve)

Úton megyen, meg nem áll,
földön fekszik, fel nem áll,
hanyatt fekszik, úgy szalad,
erdőn, völgyön át halad,
ágazik, bogazik,
mégsem levelezik.

(folyó)

Tiszta fehér születése,
sáros, piszkos temetése.

(ó)

Tizenkét gyermeke van egy anyának,
egymást kergetik, együtt sose járnak.

(évi hónapok)

Úgy öleli, úgy öleli,
el sem bírja eresztetni.

(gyűrű)

Megyen már, meneget,
vissza-visszanézve,
nyomában jön az öccse
vígán füttyörészve.
Beéri az öreget,
s válláról a terhet
legényesen leveszi,
pedig még csak gyermek.
Lépeget szótlanul,
s mikor éjfél eljön,
férfiasan kezét fog
múlttal a jövőndő.

(esztendő)

Ha felkelne, égig érne,
ha szeme, szája volna,
sok mindent látna, beszélne,
ha keze, lába volna,
a rablót megfogná nyomban.

(országút)

Nyakra fekszik, mellre fekszik,
kötözgetni nem szeretik.

(nyaklánc)

Két füle van, mégse hall,
húzzák, s azt sem mondja: jaj.
Orra is van, rendes, formás,
nem ingerli tormás kolbász,
mert szagolni nem tud vele.
Ázott földön nyomát látni,
tessék ezt most kitalálni!

(csizma)

Fekete, mint az ördög,
de nem ördög.
Farka van, mint a cicának,
de nem cica.
Pártája van, mint a leánynak,
de nem leány.

(fekete retek)

Bezerédj Amália

Újévi üdvözlés

Itt van már az új esztendő,
Megérkezett végre.
Hálát adva tekintek fel
Istenhez az égre,
Köszönöm, hogy megengedte
Érnünk egészségben.
Jó szülőim, üdvözöllek
Ez új esztendőben!

Remélem, hogy ez új vendég
Nem jött üres kézzel,
S poharunkat egyszer-másszor
Teletölti mézzel.
Haladtával sok jó munka
Lesz befejezőben.
Jó szülőim, üdvözöllek
Ez új esztendőben!

Én is nőttem egy év alatt,
Szorgalmam is nőjön,
Hogy általam szívetekbe
Számos öröm jőjön.
S fáradásotok jutalmazva
Legyen jóvendőben.
Jó szülőim, üdvözöllek
Ez új esztendőben!

Weinrauch Katalin

Szilveszter

Szilveszter éjjelén
tántorgó, részeg szél
járja útját,
kötekszik, kopogtat,
itt matat, ott kutat,
unja magát.
Ki megy ott? A Vén Év!
Görnyedten baktat, lép,
zord, mogorva,
hátán a batyuja,
múlt év búja-baja.
– Szél nem szánja.
Éji ég vásznára
csillagfényt sápasztva
tűzmadár száll:
görögtűz, petárda
durranó hangjára kezdődjön a bál;
fényszikrák ezüstje
szitáljon fejünkre.
Ujjong a szél,
itt az Új Esztendő,
Bánatot elűző!
Bízzon, ki él!

Gyárfás Endre

Varjúfarsang— kárkarnevál

Szól a Csóka:
–Varjú Vendel!
Holnap bál lesz,
ne feledd el!
Diszkógöncben
vagy frakkban,
légy ott, hiszen
farsang van;
fűrge szárnyán
mókát szállít
január.
Ám a Varjú
ennyit mond csak:
– Kár, kár, kár.
Végül persze
elmegy Vendel,
polkázik a
verebekkel,
tangózik a
sirállyal,
mulattatja
vidám dal.
S mikor farsang
farkát húzza
február,
így szól Vendel:
– Kár, hogy elmúlt,
kár, kár, kár!

Gazdag Erzsébet

A bohóc köszöntője

Jancsi bohóc
a nevem,
cintányér a
tenyerem.
Orrom krumpli,
szemem szén,
szeretném, ha
szeretnél!
Velem nevensz,
ha szeretsz,
ha nem szeretsz,
elmehetsz!
Szívem, mint a
cégtábla,
ruhámra van
mintázva.
Kezdődik
a nevetés,
tíz forint a
fizetés.
Ha nincs pénzed,
ne nevsz.
Azt nézd, innen
elmehess!

Vidor Miklós

Bolond-bál

Bolond bálban jártam
az este,
a számárral táncolt
a kecske.
Három majom húzta
a nótát,
vasvillával ettek
szamócát.
Be is csípett egy-két
legényke,
lisztes zsákot húztak
a pékre.
Hordón lovagolt egy
bohóc ott,
kék füles dinnyével
golyózott.
Nyúlfi elől iszkolt
a róka,
fején árvalányhaj
paróka,
víg paprikajancsi
dobolt rám!
Ilyen volt a híres
bolond-bál!

„Kedves Irka!

Nagyon örülök, hogy az Irka még mindig létezik, tevékenykedik, és sok gyereknek okoz örömet ezzel.

A fiam rajzait küldjük most el, mint ahogy körülbelül ennyi idős koromban az én rajzaimat, verseimet is elküldtük az Irkának. Engem is mindig nagyon szórakoztatott, foglalkoztatott ez a lap és hála Istennek, még a mai napig olyan érdekes és szórakoztató, hogy a fiam is nagyon szereti. Egyszóval, szeretném megköszönni mindenkinek, aki azon fáradozik, hogy legyen Irka. Egykori olvasóként, szülőként és tanárként is sokat jelent, hogy van.

Tovább jó munkát! Szeretünk, Irka!

Cibla (Karkuska) Anita és a fiam, Tibor.”

Cibla Tibor, 6 éves, Mezőegcse

Kedves Anita és Tibor!

Az *Irka* szerkesztősége nevében ezúton is szeretnénk megköszönni leveleteket. Olvasóink öröme egyben a mi örömünk is. Ígérjük, továbbra is azért dolgozunk majd, hogy még sok mosolyt és örömet vigyünk olvasóinknak.

Köszönettel:

Espán Margaréta, az Irka főszerkesztője

Kovács Rebeka Zsuzsanna, 5 éves, Mezőegcse

A 2015/4. SZÁM REJTVÉNYEINEK MEGFEJTÉSE

Zűrzarvar: Szabó Edit, Horváth Miklós, Nagy Nóra, Molnár Péter, Jakab Sándor.

Madárfogó: kerecsen (meghatározások: kékbegy, gerle, veréb, seregély, réce, fecske, vércse, énekes).

Van képünk hozzá: A tenyerén hordoz. Közi az ebet a karóhoz. Kosarat ad. Lakatot tesz a szájára.

Mi az ára? Vár, cár, nyár, sár, pár, kár, jár, gyár.

Kettő az egyben: talán – alá, fékez – ék, éke, takaró – kar, karó, kelme – el, elme, hagyma – hagy, agy, ma, megható – meg, meghat, hat, kimar – ima, reszel – szel, esze, kérő – ér, szár – zár, zseb – eb.

A helyes megfejtők közül Marton Alexa Xénia, Sütő Attila Alex, Sütő Barbara (Kisdobrony) és Kovács Zoltán (Mezőegcse) részesül jutalomban. Gratulálunk!

Vojtyuk Nikoletta, 4. osztály, Csap

Kovács Zoltán, 2. osztály, Mezőegcse

HÁROMSZOR

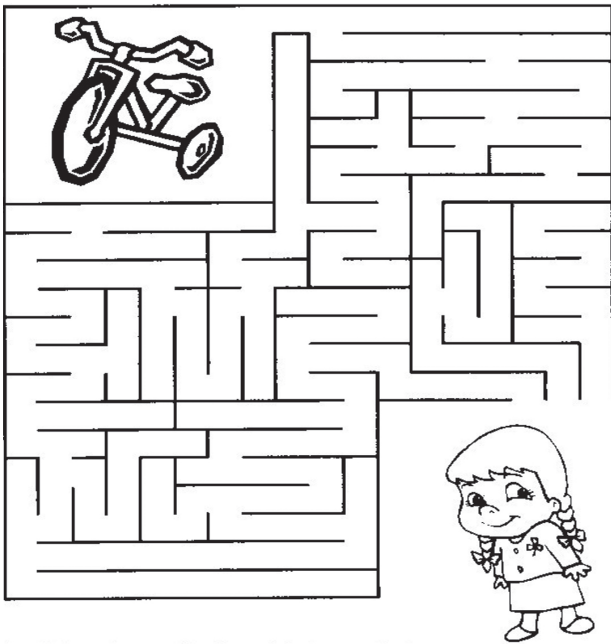
Ha a meghatározásoknak megfelelő hárombetűs szavakat beírod a táblázat rácsaiba, akkor egy különleges közlekedési eszköz nevét kapod megfejtésül.

1. Hőemelkedés.
2. Ilyen csipkebokorról olvashatsz a Szentírásban.
3. Gyom
4. A fej „dísze”.
5. A gondolkodás szerve.
6. Szilárd állapotú víz.
7. Időmérő eszköz.

1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			

LABIRINTUS KÉT KERÉKEN

A képen látható kislány szeretne eljutni a biciklijéhez, de ehhez meg kell találnia a hozzá vezető utat a labirintuson keresztül. Segíts neki! Rajzold meg a helyes útvonalat számára!

ELLENTÉTKERESŐ

Keresd meg a felsorolt szavak ellentétjét! Ha mindet megtaláltad, kezdőbetűikből kirakható lesz egy férfinév. Melyik lesz az?

- Éber –
- Szegény –
- Gyáva –
- Sűrű –
- Itt –

ARC-SZÁMTAN

Ez az arc teljes egészében számokból áll. Ha mindegyik számot megtalálsz, és összeadod őket, megtudhatod, hány éves a képen látható úriember. Szerinted milyen idős?

SZÁMTALAN SZÁMKERESŐ

A következő szótöredékek mindegyikét egy-egy számnévvel kell kiegészítened, hogy értelmes szavakká alakuljanak. Pl.: oldHATatlan. Indulhat a „számolás”!

- meg ... zött
- pu ... ol
- lök ... t
- kar ... alom
- meg ... ezés
- ... kedik
- ... vége
- v ... es.

HÁROMSZOR HÁROM

A betűhalmazban három állatnév, három férfi és három női keresztnév rejtőzött el. Keresd meg mind a kilenc nevet!

L	Y	O	R	D	I	A
F	A	Z	Ó	R	N	B
Y	I	U	Ö	A	Á	Á
T	F	Ü	R	J	M	L
N	R	L	Ö	A	L	I
I	Á	Q	K	M	Á	N
P	E	Ő	Ö	M	K	T